

UCHWAŁA Nr 468 / 9962 / 18
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
w RZESZOWIE
z dnia 4 września 2018r.

**w sprawie wniesienia pod obrady Sejmiku Województwa Podkarpackiego
projektu uchwały Sejmiku w sprawie nadania Panu Mateuszowi Szpytmie
Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”.**

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 913) i § 29 ust. 1 pkt 1 Statutu Województwa Podkarpackiego, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr X/103/99 Sejmiku Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 29 września 1999r. w sprawie uchwalenia Statutu Województwa Podkarpackiego (Dz. Urz. Woj. Podk. z 1999 r. Nr 28, poz. 1247, z 2002 r. Nr 54 poz. 1101, z 2008 r. Nr 55, poz. 1449),

**Zarząd Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
uchwala, co następuje:**

§ 1

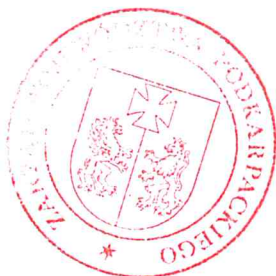
Wnosi się pod obrady Sejmiku Województwa Podkarpackiego projekt uchwały Sejmiku **w sprawie nadania Panu Mateuszowi Szpytmie Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”**, w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Podkarpackiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEMARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Bogdan Romaniuk

UCHWAŁA NR / /18
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

**w sprawie nadania Panu Mateuszowi Szpytmie Odznaki Honorowej
„Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”.**

**Sejmik Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
uchwala, co następuje:**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Władysław Ortyl

Wiesława Sawczak

UZASADNIENIE

do projektu Uchwały Sejmiku Województwa Podkarpackiego w sprawie nadania Panu Mateuszowi Szpytmie Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”.

Kapituła Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” na posiedzeniu w dniu 27 sierpnia 2018r. zaopiniowała pozytywnie zgłoszenie o nadanie Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” **Panu Mateuszowi Szpytmie.**

Pan Mateusz Szpytma jest absolwentem historii na Wydziale Historycznym oraz nauk politycznych i stosunków międzynarodowych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego. Na tej samej uczelni obronił również, napisany pod kierunkiem profesora Andrzeja Chwalby, doktorat z historii najnowszej Polski. Podczas studiów kilkakrotnie był członkiem Rad Wydziałów oraz Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego. Był także Przewodniczącym Sekcji Epigraficznej Koła Naukowego Historyków Studentów UJ, która zorganizowała szereg ekspedycji naukowych na tereny wschodnie dawnej I Rzeczypospolitej, w wyniku czego zewidencjonowane zostały inskrypcje łacińskie i polskie na tym terenie.

Niemal całe życie zawodowe związał z Instytutem Pamięci Narodowej, w którym pracuje od 2000 roku kolejno jako: ekspert-historyk dla Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Krakowie (2000–2004), specjalista w referacie edukacji Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej IPN w Krakowie (2005), asystent prezesa IPN Janusza Kurtyki (2005–2007), zastępca dyrektora Sekretariatu Prezesa IPN (2007–2008), główny specjalista w referacie naukowym Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej IPN w Krakowie (2009–2015). W latach 2015–2016 szefował Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II Wojny Światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej. Od 23 lipca 2016 roku jest zastępcą Prezesa IPN.

Interesuje się m.in. problematyką ratowania Żydów przez Polaków podczas okupacji niemieckiej oraz organizacją, strukturą i obsadą personalną aparatu bezpieczeństwa w czasie PRL. Zajmuje się także historią wsi, w tym ruchu ludowego i Solidarności Rolników Indywidualnych.

Powyższym, niezwykle ważnym zagadnieniem, poświęcona jest większość jego publikacji naukowych. Jest autorem książek, m.in. „Sprawiedliwi i ich świat. Markowa w fotografii Józefa Ulmy”, „Twarze krakowskiej bezpieki. Obsada stanowisk kierowniczych Urzędu Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa w Krakowie”. Jest także współautorem publikacji popularyzatorskich „Ofiara Sprawiedliwych. Rodzina Ulmów – oddali życie za ratowanie Żydów”, „Sprawiedliwi wśród Narodów Świata. Przejmująca historia polskiej rodziny, która poświęciła swoje życie, ratując Żydów”. Opracował kilka recenzji wydawniczych oraz publikacji prezentowanych w Zeszytach Historycznych WiN-u i Biuletynie Instytutu Pamięci Narodowej.

Jest współtwórcą biogramów i haseł do III i IV tomu „Encyklopedii Solidarności”. Ponadto jest autorem wielu artykułów w pracach zbiorowych i czasopismach naukowych, poświęconych stosunkom polsko-żydowskim w okresie okupacji niemieckiej, działalności bezpieki w PRL, a także ruchu ludowego w okresie jego niepodległości w II RP i zależności w okresie PRL.

Pan Mateusz Szpytma angażuje się także w działania popularyzatorskie. Wielokrotnie był gościem audycji historycznych, przygotowywanych przez studia radiowe i telewizyjne. Był konsultantem historycznych filmów „Forgiveness”, „Świat Józefa”, „Stanisław Mikołajczyk. Powrót realisty”, „Ulmowie. Świadectwo

Sprawiedliwych". Jest współautorem wystaw historycznych „Twarze krakowskiej bezpieki”, „Samarytanie z Markowej. Ulmowie – Polacy zamordowani przez Niemców za pomoc Żydom”. Ta ostatnia istnieje w kilkunastu wersjach językowych, a pokazana została w kilkudziesięciu miejscach na terenie sześciu kontynentów.

Z działalności edukacyjnej Pana Mateusza Szpytmy należy wymienić m.in. współorganizację ponad dwudziestu wypraw dla młodzieży do miejsc martyrologii Polaków w czasie II wojny światowej (m.in. do KL Auschwitz, KL Sachsenhausen, KL Dachau, Katynia, Charkowa, Miednoje – łącznie dla około tysiąca osób) oraz współautorstwo i kierowanie zespołem autorów trzykrotnie wydawanej teki edukacyjnej IPN „Zbrodnia Katyńska”.

Od 2017r. zasiada w Radzie Programowej Żydowskiego Instytutu Historycznego, a od 2018r. w Radzie Programowej Muzeum Historii Żydów Polskich Polin, Muzeum Polaków Ratujących Żydów im. Rodziny Ulmów oraz Instytutu Solidarności i Męstwa. Jest także członkiem rządowego Zespołu ds. dialogu prawnohistorycznego z Izraelem.

Mimo wyżej wymienionych publikacji, w tym doktorskich oraz zajmowanych stanowisk za swoje największe osiągnięcie zawodowe uznaje swój udział w powstaniu Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej. Jest bowiem jego współpomysłodawcą, współtwórcą oraz był jego pierwszym kierownikiem. Pełni również funkcję kuratora wystawy stałej nt. Pomoc Polaków dla ludności żydowskiej podczas II wojny światowej na terenie obecnego województwa podkarpackiego.

Niewątpliwie Pan Mateusz Szpytma zalicza się do grona osób zasłużonych na rzecz powstania Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej, którego uroczyste otwarcie, połączone z udziałem Prezydenta RP Andrzeja Dudy, odbyło się 17 marca 2016r.

Z racji swojej działalności przez wiele lat współpracował i współpracuje z Samorządem Województwa Podkarpackiego.

Pan Mateusz Szpytma posiada liczne odznaczenia i wyróżnienia, m. in.:

1. W roku 2009 otrzymał od Prezydenta Lecha Kaczyńskiego Brązowy Krzyż Zasługi za działalność w Instytucie Pamięci Narodowej.
2. W 2010 roku otrzymał od Zarządu Powiatu Łańcuckiego medal „Zasłużony dla Powiatu Łańcuckiego”, m.in. za promowanie w Polsce i świecie Powiatu Łańcuckiego.
3. W roku 2016 otrzymał od Prezydenta Andrzeja Dudy Srebrny Krzyż Zasługi za zasługi w pielęgnowaniu pamięci i upowszechnianiu wiedzy o Polakach ratujących Żydów podczas II wojny światowej, za zaangażowanie w tworzenie Muzeum Polaków Ratujących Żydów.
4. W roku 2016 otrzymał honorowe członkostwo Polskiego Towarzystwa Sprawiedliwych wśród Narodów Świata za zasługi w pielęgnowaniu pamięci i upowszechnianiu wiedzy o Polakach ratujących Żydów podczas II wojny światowej, za zaangażowanie w tworzenie Muzeum Polaków Ratujących Żydów.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Władysław Ortyl

DYREKTOR
KANCELARII ZARZĄDU

ANITA FILS